

Frankryk.

PARIS, 12 augustus.

Het regeringsblad deelt thans het oorspronkelijk staatsstuk wegens het verhandelde in de vereenigde zitting der beide wetgevende kamers van den 9 augustus mede; welk stuk door den Koning, door de voorzitters en geheimschrijvers der kamers en door de beide voorloopige commissarissen voor de departementen justitie en binnenlandsche zaken, de heeren Dupont (de l'Euve) en Guizot, ondertekend is.

Het hoofd van dit stuk luidt aldus:

LODEWIJK FILIPS, Koning der Franschen, aan allen enz.

Voorts blijkt, dat de Koning zijn besluit om de voorwaarden aan te nemen, waaronder men hem de Fransche kroon heeft aangeboden, in genoemde zitting met de volgende woorden heeft te kennen gegeven:

« Myne heeren de pairs, myne heeren de afgevaardigden,

« Ik heb met groote oplettenheid de verklaring van de kamer der afgevaardigden en het besluit van toetreding van de kamer der pairs gelezen en al de uitdrukkingen daarvan gewikt en gewogen.

« Ik neem, zonder eenige beperking of voorbehoud, de in die verklaring vervatte bepalingen en verplichtingen aan, zoo wel als den titel van Koning der Franschen, die mij daarbij wordt opgedragen, en ik ben bereid, om den eed tot nakoming van dat alles af te leggen.»

Dezen eed heeft de Koning daarna in de volgende bewoordingen afgelegd:

« In de tegenwoordigheid van God zweer ik, dat ik de grondwet, met de wijzigingen, die in de verklaring zijn uitgedrukt, getrouwelijk zal nakomen; alleen door de wetten en volgens de wetten zal regeren; aan een ieder goed en vaardig recht zal doen wedervaren, zoo als hem toekomt, en in alle zaken eeniglijk het belang, het geluk en den roem van het Fransche volk behartigen zal.»

De *Moniteur* vervolgt aldus:

« Nadat zich alstoen Zijne Majesteit LODEWIJK FILIPS I., KONING DER FRANSCHEN, op den troon geplaatst had, en het ge-roep van *levé de Koning!* waarmede hij van alle kanten begroet werd, had opgehouden, heeft Z. M. de volgende aanspraak gedaan:

« Myne heeren de pairs en myne heeren de afgevaardigden,

« Ik heb zoo even eenen gewigtigen stap gedaan; ik ben diep doordrongen van de uitgestrektheid der pligten, die mij daardoor zijn opgelegd, maar ik ben bewust, dat ik dezelve vervullen zal, want ik heb met volle overtuiging het verbond aangegaan, dat mij voorgesteld was.

« Ik had vurig gewenscht, nimmer den troon te bekleeden, waarop de wensch des volks mij thans geroepen heeft; maar Frankrijk zag zijne vrijheden aangerand, en daardoor de openbare orde in gevaar; de schending der grondwet had alles doen wankelen; de werking der wetten moest hersteld worden, en het kwam aan de kamers toe, om daarin te voorzien. Gij hebt die taak op u genomen, mijne heeren; de wel doordachte wijzigingen, die wij in de grondwet gemaakt hebben, waarborgen ons eene veilige toekomst; en ik koester de hoop, dat Frankrijk inwendig gelukkig en van buiten geëerbiedigd, en dat de vrede van Europa naar en meer bevestigd zal worden.»

Kamer der gedeputeerden.

Zitting van den 11 augustus.

De heeren *Alcock* en *Auran de Pierrefeu* worden tot leden der kamer aangenomen.

De heeren *Syriès des Mayrinhae*, van het departement der Lot, *Pas de Beaulieu* en *Lemene*, beide van het departement van het noorden, hebben hunne demissie als lid der kamer ingezonden.

De eed aan den Koning en aan het charter, gelijk aan dien, welke gisteren in de kamer der pairs is gedaan, wordt door al de aanwezige gedeputeerden ontnikt, echter verklaren de heeren *d'Abancourt*, *Agier*, *de Berbis* en *Becquoy* (gewezen directeur-generaal der mijnen), denzelven alleen af te leggen, om de verdere onbeilen te vermijden.

Zitting van den 12 augustus.

Al de gedeputeerden der Geronde worden als leden der kamer aangenomen.

De heeren *Hocquart*, *Felis Faure*, *de Kératry*, *Floury de*

l'Horme, *Hanidet*, *Dauguid* en *Lordemelle*, die gisteren afwezig waren, ontniaken den eed aan den Koning en aan het charter.

De benoeming van den baron *Dudon*, tot gedeputeerde voor het departement der Ain, wordt vernietigd.

De graaf *de Cursay*, afgezetten prefect van het departement der Geronde, schrijft uit Bordeaux, dat hij in de volksbeweging, welke aldaar plaats heeft gehad, zeven kneuzingen aan het hoofd en eenen dolksteek in de zijde bekomen hebbende, zich nog niet herwaarts kan begeven, maar dat hij weldra zal komen.

De heeren *Lamandé*, *de Châteaufort*, *de Cormenin*, *Magnier*, *Ruinart de Brimont*, *Higonet* (generaal), *Bonard*, *des Bondards* en *Brillet de Villemonge* hebben der kamer hunne demissie als gedeputeerden toegezonden.

Een voorstel van den graaf *Alexander de la Borda* wordt naar de bureaux verzonden.

Het ministerie is thans bepaaldelijk op de volgende wijze zamengesteld.

De graaf *Molé* is tot minister van buitenlandsche zaken benoemd:

De generaal *Gerard* is minister van oorlog.

De generaal *Sebastiani* minister van de marine.

De heer *Dupont de l'Euve* minister van justitie.

De heer *Guizot* minister van binnenlandsche zaken.

De baron *Louis* minister van financiën.

De hertog *de Broglie* minister van het openbaar onderwijs en publieke werken; hij vereenigt daarenboven, in zijne eigenschappen, het voorzitterschap van den staatsraad en is belast met het in gereedheid brengen der nieuwe wetten door de kamer der afgevaardigden voorzien.

Daarenboven zijn tot ministers van staat en leden van den geheimen raad benoemd:

De heeren *Lafitte*, *Casimir Perrier*, *Dupin*, de oude, en *Bignon*.

De heer *Villermé* is tot directeur-generaal van het publiek onderwijs benoemd.

Andere ordonnantien van denzelfden dag behelzen de benoemingen van een groot aantal sous-prefecten.

— Er is besloten, dat de ministers voortaan niet meer de titels van monseigneur of van excellentie zouden aannemen.

— Met segt, dat 's Konings oudste zoon niet meer den titel van dauphin, maar dien van kroonprins voeren zal.

— Van het dichtstuk *l'Insurrection* (de opstand), door de heeren *Barthelemy* en *Mery*, zijn op gisteren bij den boekverkooper *Denain* twee duizend exemplaren verkocht. Dit vertier was gemakkelijk te voorzien.

— De straat van Artois heet thans de straat van Lafitte, naar den gedeputeerden van dien naam, welke er zijn hôtel in heeft.

— De schipper eener visschers-hoot, den 7 dezer te Duinkerken binnenkomende, verwonderde zich op het gezicht der driekleurige vlag, die hij in de haven zag wapperen. *Hoe ik het u niet altijd gezegd, Jan!* riep hij een' zijner matrozen toe, *dat hy niet dood was!* De goede man dacht op *Napoleon*.

— *Pryzen der effecten.* Vijf ten honderd, 103 fr. 30 cent. — Drie dito 78 fr. 80 cent. — Actien van de bank 1850 fr. — Napelsche renten 81 fr. 25 cent. — Spaansche renten 17%. — Koninklijke leening 67 ten hond. Eeuwige spaansche renten 57.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, 16 augustus.

Den 12 dezer heeft Z. M., na alvorens de tentoonstellingszaal der voortbrengselen van 'slands nijverheid met aandacht beschouwd en daarover hoogstedezelfs tevredenheid betoond te hebben, Brussel verlaten, om langs Rotterdam, alwaar onze Monarch eenige dagen zal vertoeven, naar het Loo weder te keeren.

— Bij de redactie van den *Courrier de la Meuse*, is een u ontvangen van den *Courrier du Bas-Rhin*, welke te Straatsburg gedrukt wordt en die onder anderen het volgende artikel behelst:

« De belgische bannelingen zijn gisteren nademiddag (8 augustus) over de brug van Kell, in onze stad aangekomen. Zij hadden sedert acht dagen het dorp verlaten, waar zij op de uiterste grenzen der Nederlanden in hechtenis gebonden werden, in afwachting van de ontruiming der zwaarigheden, welke Pruisen en andere deutsche mogendheden hunne reis naar Zwitserland in den weg stelden. Ongehoorde gestrengheden zijn, gedurende hunnen doortocht door Pruisen, tegen die heeren uitgeoefend.

De gendarmerie heeft niet alleen hun rijtuig van de eene naar de andere brigade vergezeld, maar heeft hen daarenboven bewaakt in de logementen, waar men hen veroorloofde den nacht door te brengen. Te Mentz hebben de bannelingen vernomen, dat Frankrijk voor hen open stond, en hunne eerste bestemming naar het kanton van Waadland verzoekende, zijn zij den weg naar onze stad ingeslagen. Zij schijnen het levendigste deel te nemen in de gebeurtenissen onzer constitutionele herstelling.

— De maand juli is in de jaarboeken der vrijheid zeer rijk aan gebeurtenissen.

Den 26 juli 1581, werd door de nederlandsche zamenverbonden een edikt uitgevaardigd, waarbij zij aan *Philips II* de gehoorzaamheid opzegden.

Den 11 juli 1690, verloor *Jacobus II* den beroemden veldslag van Boine, en verloor hij door deze nederlaag alle hoop, om ooit weder den Engelschen troon te kunnen beklimmen.

Den 4 juli 1776, werden de vereenigde staten van Noord-Amerika, door het congres onafhankelijk verklaard.

Den 14 juli 1789, werd de bastilje veroverd.

Al deze gebeurtenissen kunnen echter nog geenszins vergeleken worden, met de eeuwig onvergetelijke dagen van den 27, 28 en 29 juli 1830.

— Men verzekert, dat de Koning der Franschen eerstdaags al de besluiten zal intrekken, waarbij nog zoo vele fransche burgers van den vaderlandschen grond worden verwijderd gehouden, en met name, het besluit, dat de familie *Napoleon* tot bannelingen maakt.

— Zie hier eene voltallige naamlijst der weder in Frankrijk geroepene oud-conventioneelen, die, als *Koningmoorders*, uit dat rijk gebannen zijnde, zich in de Nederlanden nedergezet hadden:

De heeren *Barrière, Baudot, Berlier, Bouillrot, Bréard, Chazal, Choudien, Dumont, Gauthier (de l'Ain), Florent Guiet, Guesno, Ingrand, Légris, Lecasseur (de la Sarthe), Mailhe, Merlin, (de Douai), Musset, Oudot, Pocholle, Roubaud, Sévestre, Siéys, Thibaudau*, alle woonachtig te Brussel; de heeren *Bézard* en *Mallarmé*, wonende te Mechelen; de heer *Beaujois*, wonende te Gent; de heeren *Calès, Lefot, Martel, Piorey, Ribercan* en *Ysabeau*, woonachtig te Luik; de heer *Houmier*, verblijvende te Amay, bij Luik; de heeren *Jean de Bry, François de Nantes* en *Laloi*, wonende te Bergen, in Henegouwen, en de heer *Deville*, verblijvende te Bouillon. Of er dinstellige personen in de noordelijke provincien van het koninkrijk aanwezig zijn, hebben wij tot hertoe nog niet kunnen vernemen.

— *Karel X* heeft omtrent den ouderdom van 73; zijn zoon, de gewezen dauphin, dien 55 en, zijne schoondochter, de gewezen dauphine, dien van 52 jaren bereikt; terwijl de eerste ballingschap van *Karel X* en deszelfs zoon 25 jaren heeft geduurd, zod' blijkt het, dat de eerste slechts 48 en de dauphin 30 jaren den grond huns dierbaren vaderlands hebben betreden; de dochter van *Lodewyk XVI* heeft er 31 jaren doorgebracht, waarvan 3 jaren in de beruchte gevangenis den *Tempel*, vermits deze niet dan in het jaar 1795 Frankrijk heeft mogen verlaten. De hertogin van Berry heeft omtrent 12 jaren in Frankrijk doorgebracht, en hare kinderen beginnen hunne ballingschap, mejufvrouw *Louise-Marie-Therese d'Artois*, in den ouderdom van 10 jaren en 11 maanden en haar zoon de hertog *Charles-Ferdinand-Marie-Dieudonné de Bordeaux*, in den ouderdom van 9 jaren en 11 maanden. De hertogin van Berry is slechts 20 maanden in het bezit haars echtgenoots geweest, welke zij op den 14 februari 1820 verloor; — de Vorstin *Maria-Theresia* van Sardinië, waarmede *Karel X* is gehuwd geweest, overleed den 2 juni 1805.

De *Londensche Courrier* drukt op verschillende plaatsen zijne tevredenheid uit over den loop, dien de zaken in Frankrijk in de laatste dagen genomen hebben. Den 7 augustus en dus op een tijdstip, toen men in Engeland nog niet wist, dat de Fransche kroon aan den hertog van Orleans was aangeboden, zeide dit blad: «Het opdragen eener beperkte koninklijke magt aan den hertog van Orleans zoude een gelukkige middelweg zijn tusschen het vestigen eener volks regering, waarnaar nog sommigen in Frankrijk haken en het herstel der dwingelandij, die zoo gelukkig omver is geworpen. Men kan toch niet ontkennen, dat er in Frankrijk eene partij bestaat, die tegen alle eenhoofdige regering, van welken aard ook, is ingenomen, en het is zelfs niet onwaarschijnlijk, dat, indien de gewezen Koning niet aan het algemeen verlangen toegegeven en van zijne kroon afstand gedaan had, de algemeene verbittering daarover het nemen van hevige maatregelen zoude hebben te weeg gebracht, bij welker uitvoering de eigenlijke omwentelings- en gemeenebestgezinden grooten invloed zouden hebben bekomen. De generaal *Lafayette* zelf heeft in sommige zijner oproepingen meer in den geest dier partij gesproken, dan noodig was, en dan men verwachten konde van iemand, die gezegd wordt zich verbonden te hebben om de verheffing van den hertog van Orleans op den franschen troon bevorderd te hebben.»

Twee dagen later, toen de *Courrier* met de belangrijke besluiten der wetgevende kamers bekend was, zeide hij: «De Fransche omweteling is geëindigd. Frankrijk bezit een' grondwet-tigen Koning en eene regering, die, indien zij naar behooren

geëerbiedigd en ondersteund wordt, dat rijk groot en gelukkig zal maken. Het zal iedereen verheugen, dat deze verandering haar beslag heeft gekregen zonder de goede verstandhouding tusschen Frankrijk en Engeland in het minste te benadeelen. Er bestaat integendeel hoop, dat de wederzijdsche vriendschaps banden nog nauwer dan te voren zullen worden toegehaald, daar de Britsche regering en het Britsche volk bij deze gelegenheid geenen stap gedaan en geen gevoelen geuit heeft, welke niet met de wenschen der voorstanders eener redelijke vrijheid in Frankrijk overeenstemden... Zoo de Franschen thans gelukkig willen worden, dan zullen zij aan de wetten gehoorzamen, die door de bevoegde magt met wijsheid en beleid tot stand gebragt worden, en hunne grootheid alleen in den bloei van handel en nijverheid zoeken. Daar zijn onder hen zekere heethoofden, die, teleur gesteld in de verwachting, van in hun eigen land alles omver te zien werpen, thans waarschijnlijk door geschriften of kuiperijen in andere landen veranderingen zullen willen tot stand brengen; maar de regering zal wijs handelen, zoo zij alle pogingen tegenwerkt om elders de rust te storen, doch diegenen aanmoedigt, welke in haar eigen land verbeteringen trachten in te voeren.»

Wij zien, dat alles wat er gebeurt, in den naam van een zeker volksregt gebeurt, hetwelk de magt verbrijzelt, wanneer het aan hetzelfde behaagt, of, zoo als men zegt, wanneer het meent verdacht te zijn.

Wat beteekenen die woorden, onlangs in de kamer uitgesproken? Het volk is soeverein, en oordeelt bij gevolg over zijne soevereiniteit, dat is, het verbreekt en vernietigt naar zijnen zin, het vernietigt de magten en brengt ze wederom te voorschijn, in één woord, het beschikt er over, volgens hetgeen zij doen, overeenkomstig deszelfs denkbeelden van regtvaardigheid en vrijheid?

Dit is onberekenbaar; want dergelijke grondbeginselen worden niet in het zieden der algemeene driften voorgedragen; maar in den boezem van eene staatkundige vergadering, geheel vooringenomen met een gevoelen van vrede en goede orde en waarschijnlijk bekwaam, om van te voren alle gevolgen van de belijdenis dier leerstellingen te gevoelen.

Nu vragen wij aan ieder regtschapen mensch, of het volk in zijne eigene zaak regter is, of het magt heeft de regten te verbrijzelen, welke aan hetzelfde voorkomen zijne regten te schenden, en welke magten er bestaan, die het ooit tegen de luimen des volks zullen kunnen volhouden?

Laten wij altoos opmerken, dat deze vernietiging het eerste regt van het volk is; het zal, indien het zulks wil, eindigen met zich zelve te vernietigen en ziedaar eindelijk de toepassing van dat stelsel van *Juvenalis* en *Rousseau*, die verklaren, dat het volk zich zelve kwaad kan berokkenen en uitgeroeid worden, wanneer het zulks goedvindt.

Om de waarheid te zeggen, wij sidderen van schrik op het gezicht dezer leer; maar, wij moeten ook zeggen, het was onvermijdelijk, dat de staatkunde in dien draaikolk zou vervallen, van het oogenblik af, dat zij zich van die andere soevereiniteit, van de soevereiniteit van God had afgescheiden, welke alleen de menschen leert, wat zij onderling aan elkander verschuldigd zijn, hetzij dat zij bevelen, hetzij dat zij gehoorzamen.

Helaas! dat woord van God is sinds langen tijd aan de magten zoo wel als aan de onderdanen verschrikkelijk voorgekomen. Men heeft eene louter menschelijke staatkunde willen daarstellen. Welnu! zij is dan daargesteld. Het volk beoordeelt de magten; het volk vraakt zijne regten. En nog zegt men niet over welk volk gesproken wordt; want in eene natie als de onze bestaan vele volken; er bestaat een republikeinsch volk, er bestaat een monarchaal volk, een vreedzaam en oproerig volk, een christelijk en afgodisch volk; en indien elk volk zich achtereenvolgende als verdediger van zijn eigen regt betoont, dan is het volstrekte rijk van wanorde en van den dood een altoos durende *pligt* van opstand en van oneindige uitroeiing.

Het is voorzeker nu het oogenblik niet, om staatsmannen te beschuldigen, welke wij sedert vijftien jaren in bediening hebben gezien. Hunne mislagen hebben de wanorde in de maatschappij kunnen verzwaren, maar die wanorde klimt tot meer verwijderde oorzaken op, en sedert twee eeuwen werd de staatkunde der Mogendheden zoodanig bestuurd, dat zij zich in den volksafgrond zou storten, mids dat men moediglijk tot het christendom, het eeuwig grondbeginsel der orde en vrijheid, opklom.

(*Quotidienne.*)

OVER DE VRIJHEID, WELKE WIJ BEHOEVEN.

(*Uittreksel uit den Correspondant.*)

Wij moeten eene stelling kiezen: wij zijn verplicht ons in de toekomst te verplaatsen. Laten wij dan zien, welke verplichtingen wij ten opzichte van den staat, de Kerk en het openbaar onderwijs te vervullen hebben.

Wij nemen het gouvernement als eene daadzaak aan; en het kan op onze onderwerping staat maken, indien het aan de twee groote voorwaarden voldoet, waaromtrent wij ons sedert een aantal jaren bekommeren, indien de *orde* en de *vrijheid* over-

eengebracht, in evenwigt gesteld en in derzelver respectieve kringen gehandhaafd worden. Wij eischen dezelve niet als ijdele woorden, maar als wezenlijke zaken.

Wat de vrijheid betreft, wij willen dezelve *stellig*, wij vorderen die vrijheid, welke eens anders regten eerbiedigt. Wij willen die der demagogen niet, eene vrijheid, welke de anders denkenden onder het gewigt van gewelddadige meerderheid in den grond helpt, die hen, welke aan dezelve mishagen, uitbant en om het leven brengt: Indien wij zekere plaatsen van den *Courrier Français* en de *Tribune der departementen* geheel en al raadplegen, dan zou niet alleen de Kerk van Frankrijk, maar ook een groot aantal huisgezinnen, in de boeien der slavernij moeten zuchten. De *National* alleen is, onder de dagbladen der omwenteling, door een denkbeeld van algemeene gerechtigheid en rede tot die wezenlijke vrijheid genaderd, waarvan wij de ijverigste steunpilaren zijn zullen.

Wij weeren die gewaande *wettelyke* vrijheid, welke juk ons door een zeker gedeelte der halie zoude opgelegd worden, van ons af, eene vrijheid, waarvan de *Gazette des Tribunaux* het orgaan is, welke de *Constitutionnel* proclameert, en die bestaat in het onderdrukken der katholieke gewetens, door de Kerk onder de afhankelijkheid van den staat te plaatsen, volgens grondstellingen van dienstbaarheid, aan welke men den naam van gallicaansche grondstellingen gegeven heeft. Wij protesteren niet alleen tegen de vrijheid, waarmede de heeren *Dermaing, Isambert* enz. ons zouden willen begunstigen, maar wij willen er geene onder de gedaante zelfs, onder welke het aan den heer advokaat *Dupin* behaagde ons dezelve te doen smaken. Onder de dagbladen welke ons tegen gesteld werden, heeft de *Globe* alleen iets uitgedrukt, hetwelk naar onze gevoelens geleek, en zulks uit een oogpunt van godsdienstige vrijheid. De *National* in het staatkundige en de *Globe* in het godsdienstige, zijn, in vergelijking sprekenle, rondborstiger, edelmoediger en meer ter goeder trouw geweest, dan de andere bladen, die zich beroemen op eene revolutionaire wijze te handelen en te denken. Wij zullen in de aanstaande worstelstrijden, ons meer dan eens op hunne goede trouw beroepen en wij zullen dezelve, in zeker opzigt, voor de opregtheid hunner woorden verantwoordelijk maken, opdat zij de zaak, waarin zij zich hebben gewikkeld, tot het einde toe verdedigen.

De vrijheid is, volgens ons gevoelen, de volstrekte onafhankelijkheid van het godsdienstige leven, en de betrekkelijke onafhankelijkheid van het burgerlijke leven, hetwelk alleen aan de wetten onderworpen is, gelijk het andere alleen aan het geweten, en wat de katholieke geloovigen betreft, aan de regels der Kerk onderworpen is. Wij willen de vrijheid van den Quaker, maar wij willen ook die van den jesuit; wij willen die van den Jood, van den capucijn, van den filosoof, van iedereen eindelijk, die de wetten der zedelijkheid niet verkracht. Het is genoeg, dat wij zeggen, dat wij die organieke artikelen afwijzen, welke dwingelandij het concordaat heeft bezwaard en waarmede de heeren *Salverte* en *Marchal* ons bedreigen. De benoeming voor de bisdommen kan, in den staat van volstrekte onafhankelijkheid, waarin de Kerk met betrekking tot den staat, geplaatst is, niet aan den Vorst toebehooren. Wij vorderen, in dat opzigt, hetgeen nog oulangs in Engeland, tijdens de emancipatie der katholieken, heeft plaats gehad. Het concordaat valt *ipso facto*, en de godsdienstige maatschappij wordt met die waarlijk christelijke vrijheid zamengesteld, welke vóór *Constantinus* bestond en welke *Gregorius VII* zich beijverd had, om in de middeleeuwen voor dezelve terug te bekomen.

*Stellig*er vrijheid, *liberale* orde, ziedaar onze zinspreuk. Geene demagogie, geene klusters van eene verdrukkende wettigheid, maar algemeene regtvaardigheid, maar algemeene billijkheid. Er is geen godsdienst van staat meer, er bestaat geen gallicanisme meer, noch beroepen als van misbruiken, noch van godsdienst door de regtbanken uitgelegd. Misdadige priesters in de burgerlijke orde, behooren tot het oordeel der burgerlijke orde; misdadige priesters in de godsdienstige orde, behooren tot het oordeel der godsdienstige orde.

Onze waarborgen, de ware godsdienstige vrijheid, bestaan nog nergens; wij zullen dezelve eischen, omdat de vrijheid van godsdienst eene wezenlijkheid is, en opdat het geene huichelarij meer zijn moge.

De godsdienst heeft geene voorkeur meer: hij moet zulks niet hebben, hij wordt van zich zelve genoegzaam beschermd. Hij heeft de vrijheid zijner godsdienstige samenstelling, de vrijheid zijner onderwijzende bepalingen eene wet, die dezelve in de onafhankelijkheid harer ontwikkeling mogt willen aan banden leggen, zou in zich zelve nietig zijn. Dat de staat geene van hare corporatien erkene, dat deze, als zoodanig, geene burgerlijke uitwerking hebben, maar dat hun bestaan gewaarborgd zij door dezelfde bescherming, welke het bestaan waarborgde van de huizen der bank en van alle soorten van associatien van nijverheid.

Met betrekking tot het onderwijs is hetgeen wij eischen eenvoudig. Wij vorderen, dat de kerk hare scholen instelt, even als de staat de zijnen, even als de gemeenten en de departementen de hunnen instellen, indien het haar goed voorkomt.

Indien wij leden van een staatkundig ligchaam waren, dan zouden wij met kracht opstaan tegen het verbod, hetwelk men aan het geheel of aan een zeker gedeelte van de kamer der

pairs wil doen ondergaan. Maar deze instelling is niet hetgeen op de levendigste wijze onze gedachten voorinnecmt; het komt er ons weinig op aan of de bank der bisschoppen verwijderd of behouden zij: daarin bestaat de kracht van den godsdienst niet. Zekere mandementen hadden eenen inval in de staatkunde gedaan: wij hebben dezelve in dat opzigt gelaakt; maar hoe groot eindelijk de dwalingen van eenige onzer kerkvoogden ook zijn mogen, het geweld alleen zou ze van hunnen zetel kunnen verwijderen en wij protesteren tegen alle soort van geweldnarigen, als tegen zoo vele schandelijkheden.

REDEVOERING van den heer DE CONNY, uitgesproken in de zitting van de kamer der afgevaardigden te Parys, van den 7 augustus 1830.

In de verschrikkelijke omstandigheden, waarin wij geplaatst zijn, is de vrijheid der beraadslagingen eene nog meer geheiligde wet; ik heb dezelve altoos ingeroepen, en wanneer uit onze verlatene banken zich ter naauwernood eenige stemmen deden hooren, zult gij niet weigeren aan dezelve uwe ooren te leenen.

Ik vertoon mij op de tribune, gedrongen door de inspraak van mijn geweten, het stilzwijgen zou eene lafhartigheid zijn; verwacht van mij geene langwijlige redevoering; de pligten, welke wij te vervullen hebben, zijn maar al te duidelijk afgeschetst. De maatschappelijke orde is tot in hare grondslagen geschokt; die oproerige bewegingen, welke eensklaps de werking der wettige magten, die ingesteld zijn om de orde in de maatschappij vast te stellen, hebben gestaakt, zijn tijdperken van rampen, welke op het lot der natien den noodlottigsten invloed uitoefenen; lang te voren gevoeld door den aandachtigen opmerker, worden zij in aller oogen in deze dagen van droefheid en verschrikking de materiële uitdrukking van die zedelijke regeringloosheid, welke in het hart der maatschappij bestond.

De onverbidde geschiedenis, die zich boven de hartstogten van tijdgenooten verheft, drukt op deze beklagenswaardige dagen het kenmerk, dat zij moeten hebben, en de kreet van het menschelijk geweten verheft zich om deze eeuwige waarheid te heiligen: *Het geweld stelt geen regt daar.*

In deze tijden van onrust eischt men de vrijheid; maar de uitdrukking der gedachten heeft opgehouden vrij te zijn; de vrijheid is door die bloedige kreten aan banden gelegd, welke van alle kanten de verschrikking mede brengen; er bestaat dan verdrukking en ik zal er zelfs bijvoegen de ergste van alle, want zij wordt in den naam der vrijheid uitgeoefend; zij is met een kenmerk van schijnheiligheid en woede ingedrukt.

Gij zult u niet onder het juk laten brengen door de kreten, welke rondom ons weergalmen; de staatsmannen blijven gerust te midden van gevaren, en vorderen, wanneer verwarde stemmen den zoon van *Napoleon* tot den troon roepen, de republikeinsche regering of proclameren den hertog van Orleans. Onverzettelijk in uwe pligten zult gij u de eeden herinneren, en gij zult de geheiligde regten van het koninklijk kind erkennen, hetwelk de Voorzienigheid na zoo vele ongelukken aan Frankrijk gegeven heeft.

De kreten des gewetens spreken luider, dan die oproerige stemmen, welke rondom ons weergalmen; denkt aan het oordeel der toekomst; het zou verschrikkelijk zijn: gij zult niet willen, dat de geschiedenis eenmaal van ons zeggen lu ne: «Zij waren niet getrouw aan hunne eeden.

Europa slaat ons gade; maar al te lang gaven wij aan hetzelfde het schouwspel van de zeldzaamste bewegelijkheid; maar al te lang veranderden wij zoo dikwijls van partijen als de overwinning van vlag veranderde; laten wij, door het ongeluk tot de waarheid gebracht, te midden van zoo vele opgewekte hartstogten, bedaard blijven en groote en koninklijke tegenspoeden met onzen eerbied en met onze tranen bedekken.

Geheiligde dynastie, ontvang onze hulde! doorluchtige dochter der Koningen, die met zoo vele liefdekreten in Frankrijk ontvangen werden, mogt onze droefheid in het land van ballingschap, hetwelk gij andermaal gaat bezoeken, zoo vele verdrietelijkheden en zoo vele ongelukken ligter maken!

Door aan uwe pligten getrouw te blijven, zult gij, mijne heeren, aan ons vaderland alle rampen en misdaden sparen, welke de onregtmattige overweldiging na zich sleept.

Met een ongerust oog het lot van Frankrijk beschouwende, zie ik, mijne heeren, den dubbelen geesel van den burger- en buitenlandschen oorlog ons land bedreigen; ik zie de vrijheid onherstelbaar verdwijnen; ik zie het fransche bloed stroomen, en dat bloed zou op onze hoofden terug komen.

De heiliging van het grondbeginsel der wettigheid, van dat grondbeginsel door het charter erkend, is alleen in staat, om ons land voor de verschrikkelijkste toekomst te behoeden; dat geheiligd grondbeginsel roep ik in, in den tijd des ongeluks, zoo als ik het in gelukkiger dagen inriep; daarin ligt het anker des heils. Geheel Europa wordt met eenen grooten opstand bedreigd, indien wij de heiligheid onzer eeden vergeten, en onze eeden staan in het charter beschreven.

Laten wij ons herinneren, mijne heeren, Frankrijk is door deszelfs eeden gebonden, zijne eeden verbinden hetzelfde aan den

troon, dien hij beklimmen moet, welken twee afstanden tot denzelfen roepen; geene magt heeft het regt, om ons van die eeden te ontstaan; het leger, altoos getrouw en altoos fransch, zal zijne wapenen voor zijnen jongen Koning dragen. Ik getuig daarvan de nationale eer; laten wij aan de wereld het schandaal des meineds niet geven. Bij de heilige regten van den hertog van Bordeaux, zou de acte, welke den hertog van Orleans tot den troon moogt verheffen, de schending van alle menschelijke wetten zijn.

Afgevaardigden van mijn land, ik zeg u voor God, die ons zal oordeelen, gedachtig aan mijne eeden, de volle waarheid; ik zou de achting van mijne tegenstanders verloren hebben, indien ik in de gevaren, welke ons omgeven, het stilzwijgen had kunnen in acht nemen. De gevoelens, die mij bezielen, roep ik voor het aanschijn des Hemels uit, en ik zou dezelve voor den mond van het kanon uitdrukken.

Bij het afklimmen van deze tribune, moet ik noodzakelijk den vurigsten wensch mijner ziel uitdrukken: mogt de Voorzichtigheid van ons land de rampen verwijderen, welke hetzelfde bedreigen! Mogt dat aan onze harten zoo dierbare Frankrijk eindelijk eens wederom gelukkige dagen zien!

Indien het grondbeginsel der wettigheid niet door de kamer erkend was, moet ik verklaren, dat ik het regt niet heb, om deel te nemen aan de beraadslagingen, welke aan u onderworpen zijn.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

Bij de Uitgevers van dit Dagblad zijn onder anderen de volgende Werken gedrukt en te bekomen:

I. VERHAAL der GEBEURTENISSEN, welke van den 13 Augustus 1792, tot aan den dood van den Dauphin LOUWIJK XVII, in den Tempel zijn voorgevallen; waarbij het testament van LOUWIJK XVI en dat der Koningin gevoegd zijn. Uit *'s Bosch*, vertaald en met aantekeningen vermeerderd. Prijs f 80.

II. LEVENSGESCHIEDENIS van onzen GODDELIJKE VERLOSSER, een Zedekundig Leesboek, aan de Roomsche-Katholieke Jeugd toegewijd. Met eenen gesteendrukt Titel en Kerkelijke Goedkeuring.

Dit Werk is allernuttigst voor de Jeugd en in eenen zeer bevattelijken stijl geschreven. De prijs is tot heden toe geweest 90 centen, thans biedt men hetzelfde aan tegen 70 centen, en twaalf te gelijk nemende slechts 60 centen, zoo lang er voorraad is.

III. PIUS VII, beschouwd in zijn staatkundig en bijzonder Leven; met deszelfs weigelijkend portret. à f 1.00 in plaats van f 1.60.

J. N. COOLEN, Vendumeester te *'s Bosch*, zal, op Donderdag den 14 October 1830 en volgende dagen, des namiddags ten 2 ure, ten zijnen huize Verkoopen:

Eene groote en fraaie verzameling van allerlei soorten van BOEKWERKEN in onderscheidene Talen en Wetenschappen, waarbij, door kwitering van Affairen gevoegd zijn: eene zeer groote partij NIEUWE GEBONDEN WERKEN, ONGEBONDEN en in LOSSE BLADEN, meestal THEOLOGISCHE, en voor de STUDERENDE JEUGD, KERK- en SCHOOLBOEKEN, en meer anderen, welke op Dingsdag en Woensdag vóór de Verkoop te zien zijn, en waarvan de Catalogus acht dagen te voren bij den Vendumeester, COOLEN, voor 10 cents verkrijgbaar is.

N. B. Diegenen, welke eenige Boeken ter verkoop willen bijvoegen, worden verzocht dezelve voor den 15 September te bezorgen.

BEKENDMAKINGEN.

VEKKOOPING OP REGTERLIJK GEZAG.

Op Donderdag den negenden September 1830, zullen, des namiddags ten twee ure, op de groote Markt, te *'s Hertogenbosch*, bij het Stadhuis, tegen gereden gelde, aan den hoogstbiedenden verkoocht worden, echige MEUBILAIRE GOEDEREN, bestaande in:

STAANDE KLOK, KABINET, LADELAFFEL, SECRETAIRE, BEDDEN, SPREIJEN, DEKENS, LAKENS, LINNEN, en PELLE, JENEVER en VATEN en andere Goederen, toebehoorende aan PETRUS JOSEPHUS DE GARDE en ANNA MARIA DE GARDE, wonende op het Oude Schild en JOHANNINA JACOBIA DE GARDE, wonende te Gag, en zulks ter requisitie van den Heere JOHANNES BAPTIST GOIJARTS, Med. Doctor en Commissaris, wonende te *'s Bosch*, obtinent van een vennis van de Regtbank te *'s Bosch*, en opgevolgd arrest conformatief.

Welke Goederen des voormiddags van 9 tot 12 ure, ten huize van den Kastelein F. M. HOHMANN, in het oud Stads-Koffijhuis, op de groote Markt alhier, voor een ieder zullen te zien zijn.

ZEGT HET VOORT.

De ondergeteekende door verscheidene ingezetenen dezer stad, tot het geven van ONDERRIGT in de GEREËLDE en BESPOEDIGENDE SCHRIFLEERWIJZE (*Calligraphie*) verzocht zijnde, verwittigt bij deze zijne stadgenooten, dat hij zich met den heer G. SIERMANS, welke zich, met hem bij den heer KEPPENB deze nieuwe schrijfmethode heeft eigen gemaakt, heeft geassocieerd, en dit onderrigt ten zijnen huize door hen gezamenlijk zal gegeven worden, dagelijks des morgens van half acht tot half negen ure.

De ondergeteekende zich om familiebetrekkingen, van vrijdag den 20 dezer, tot zaterdag den 4 september, uit de stad moelende begeven, zal dit onderrigt niet voor maandag den 6 september, eenen aanvang kunnen nemen; waarom hij diagenen, welke in TWINTIG LESSEN eene KUNSTMATIGE, VLUgge en SIERLIJKE HAND zouden willen leeren schrijven, uitnodigt, zich ter bekoming van nadere inlichtingen voor vrijdag den 20 dezer, of zondag den 5 september, ten zijnen huize te verwijzen.

's Bosch, den 15 Augustus 1830.

H. HULSKAMP,
Hoofd-Onderwyzer in de
Stedelyke Arvenschool.

PRIJZEN DER GRAVEN.

AMSTERDAM, 13 augustus.

Torqs (prijs houdend) 125 b. Pools. f 11-17, f 11-67; 120 n. Zeeuws. f 7-60; 119 Vriess. smet. f 6-67. Roggs (prijs houdend) 117, 119 Pruis. f 5-33, f 5-50; 124 Pommer f 5-80; 118 Riga f 5-27; 116 n. Memel f 5-17. Garst (traag) n. Zeeuws. zomer f 3-80. Haver (stil) 78 o. dikke Groning. f 3-33. Boshout (met weinig handel) 119 Nijkerk. f 7-67. Kasteel (als voren) p. o. Zeeuws. f 14-80; n. Zeeuws. f 14-90. — (Bestand bij de nederlandse mudde van 30 in het last.)
Raappie f 71, Lyn f 50, Hennip f 57.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

AMSTERDAM, 13 AUGUSTUS.

NEDERLANDEN.				Gobl.
Werkelijke Schuld.	à 2 1/2 pCt.	61 1/4 - 62 1/4		61 1/2
Uitgestelde dito		1 1/8 - 1 3/8		1 5/8
Kansbiljetten.	f	29 - 30		29 1/2
Stellen van uitgeloten dito.				
Amortisatie-Syndikaat	4 1/2 pCt.	99 3/4 - 99 1/2		99
Domein Losrenten	2 1/2 pCt.	99 3/4 - 100 1/4		99 1/4
Handel-Maatschappij.	4 1/2 pCt.	92 - 93		92 1/2
FRANKRIJK.				
Inschrijving op het Grootboek.	3	79 - 78 1/2		79 1/2
Certifikaten van dito.				
RUSLAND.				
Bij Hope en Co.	5	104 1/4 - 105 1/4		104 1/2
Negotiatie 1828.		103 1/4 - 104 1/4		103 3/4
Inschrijving op het Grootboek.	6	70 1/4 - 71 1/4		71 1/2
Certifikaten van dito.		70 3/4 - 71 1/4		71 1/2
Cert. dito Hamburg Admin.	5	100 1/4 - 100 3/4		100 1/2
Dito te Londen genegocieerd		101 - 102		
PRUISSEN.				
In Londen genegocieerd.				
Idem 2 ^{de} Ligting				
SPANJE.				
Renten perpetuel		56 3/4 - 59 1/4		58 1/2
Neg. bij Hope en Co.				
Te Parijs en Londen gedomd		17 1/4 - 18 1/4		17 3/4
Coupons	f	10 3/4 - 11 1/4		11
POLEN.				
Loten	f	106 - 108		107
WRENNEN.				
Bank.	5 pCt.	98 - 99		98 1/2
Dito.	4	91 1/4 - 92		92
Certifikaten.	2 1/2 pCt.			91
Metaliek.	5	95 - 95 1/4		95 1/2
Dito.	2 1/2 pCt.			
Dito te Londen genegocieerd.	5	54 3/4 - 55 1/4		55
Bank-Aktien	3			
Aandeelen f 100 bij Ketschild.				
Dito " 250 dito	4	388 - 398		
NAPLES.				
Cert. bij Lamaison en Bouwer.	5			
Dito Napelsche Adm.	4	77 1/4 - 78 1/4		78
Dito te Londen genegocieerd.	5	90 1/4 - 92 1/4		91
ENGLAND.				
Negotiatie in Londen.	3	72 1/4 - 73		72 1/2
Geconsolideerde.		93 1/4 - 94		93 1/2